

WEEKBLAD VAN HET NEDERLANDS SYNDICALISTISCH VAKVERBOND
AANGESLOTEN BIJ DE INTERNATIONALE ARBEIDERS-ASSOCIATIE

DE SYNDICALIST

NATIONALE VERDEDIGING ?

HET MILITARISME IS GEEN WAARBORG MAAR EEN GEVAAR VOOR

J) Het jaar 1940 begint met oorlogen in vele landen en de „staat van oorlog" in alle overige landen van Europa.

Waar moet het heen? De vorige oorlog heeft de staten miljarden, nog nooit afgeloste schulden bezorgd. Oorlogsschulden worden nooit afgelost. Ook die van Napoleon zijn nog niet betaald. Zij maken de belastingbetalers in steeds hogere mate schatplichtig aan een handvol geldmagnaten. De engelse staat geeft op het ogenblik 2400 miljoen pond per jaar uit. Het is f 450.— per hoofd van de bevolking en dus veel meer dan 90 pct. van het engelse volk voor eigen onderhoud te verteren heeft. De belasting bedraagt er reeds f 180.— per hoofd der bevolking; d.i. een werklozenuitkering per gezin, de helft van het loon waarmede miljoenen arbeiders het moeten stellen. De engelse staat zal nu maar weer 7500 miljoen gulden gaan lenen.

En hoe staat het in Nederland? Hier kost alleen de mobilisatie zeshonderd miljoen gulden per jaar of f 75.— per hoofd der bevolking. Jaren lang hebben de financiële deskundigen der regering ons voorgelaten, dat op alles en nog wat bezuinigd moest worden, daar de nederlandse staat anders bankroet zou gaan. Waarop loopt de huidige toestand anders uit dan op een volslagen bankroet? Men kan het geld wegdenken en de vraag rijst dan, hoelang de staten met de beschikbare hulpbronnen deze praktijk van verwoesting en moord of de voorbereiding daartoe kunnen volhouden. Vast staat, dat wanneer het aan de heersers ligt, die het zelf nooit beroerd plegen te hebben, welvaart en leven der volkeren tot het alleruiterste zullen worden opgeofferd aan hun methode om hun onderlinge geschillen te beslechten.

De volken berusten, ook het nederlandse volk. Wat is eraan te doen, zo vraagt men zich af. Er is nu eenmaal oorlog in Europa. Wij hebben die oorlog niet gewild. Onze enige zorg is, er buiten te blijven. Daartoe moeten wij wel mobiliseren. Al was het maar om „geen van de burenen" in de verleiding te brengen. Het is beroerd, dat anderen oorlog willen. Wij willen die zeker niet. Maar mochten wij worden aangevallen, nu ja, dan moeten wij onze nationale onafhankelijkheid verdedigen.

De redenering schijnt logisch, ja er zit inderdaad een zekere logica in. En toch klopt zij niet. Alle volken redeneren op deze wijze, ook het duitse, ook het russische. Zij zijn niet minder te goeder trouw dan welk ander volk ook. Maar de redenering is onjuist. Want ware zij wel juist, dan zou het immers nooit tot oorlog kunnen komen.

De volken kunnen trouwens redeneren, zoals zij willen, zij weten niet meer dan de heersers goed voor hen achten en zij laten zich al te gemakkelijk door de nationale machthebbers suggereren, dat het recht aan hun zijde is. De volken zien de wezenlijke oorzaken der oorlogen niet. Zij kennen de feiten niet en laten zich, natie voor natie, maar wat wijs maken. De oorlog is niets anders dan een afschuwelijk uitvloeisel van een afschuwelijke maatschappij. Het is deze maatschappij, welke niet deugt en dus veranderd moet worden. De oorlog is daarvoor niet het enige bewijs. De werkloosheid met gebrek bij overvloed, de voedselvermieting naast gruwelijke ontbering, zij zijn evenzeer de onweerlegbare bewijzen voor de onredelijkheid van het heersende tsel, dat bovendien steeds weer tot oorlog leidt.

Wij Nederlanders willen ons zo graag aan alle verantwoordelijkheid onttrekken. Nederland is immers maar een klein land, dat aan de bestaande verhoudingen niets kan veranderen? Maar Nederland is zo klein niet. Het heeft grote koloniën, waar het heerst als militaire overwinnaar. Ook in Nederland heerst het tsel, dat de diepste oorzaak aller oorlogen is. Ook in Nederland zijn machten, sterk genoeg om het volk ter wille van hun imperialistische belangen in een oorlog te slepen. Maar als dat gebeurt, dan zal het gebeuren onder de leuze van de verdediging der nationale onafhankelijkheid.

Het is met die nationale onafhankelijkheid een eigenaardig ding. Het gros van ons volk zou deze leuze op dit ogenblik aanvaarden als verontschuldigend voor het slaafs deelnemen aan een oorlog, waartoe men immers gedwongen wordt. En toch is het niet waar, dat nationale onafhankelijkheid als beginsel door het nederlandse volk en de nederlandse staat gehuldigd en geëerbiedigd wordt. Vormen zij niet de macht en organiseren zij niet

NATIONALE ONAFHANKELIJKHEID

het militaire geweld, waardoor 60 a 70 miljoen mensen op deze aarde nationaal onderdrukt worden en van hun nationale onafhankelijkheid worden beroofd? Neen, als het aankomt op de wezenlijke oorzaken van de oorlog en de drijfveren bij degenen die hem voeren, dan onderscheidt Nederland zich in niets van alle andere staten en de verantwoordelijkheid voor de huidige waanzin treft het nederlandse volk niets minder dan welk ander volk ook. Het gaat ermee als met de zogenaamde luchtbescherming. Alle maatregelen, die hiervoor in Nederland genomen worden, gaan gepaard met geweeeklaag en verzuchtingen, dat het nemen van zulke maatregelen nodig is. Door de anderen! Maar men vergeet, dat ook Nederland zelf de luchtoorlog tegen anderen organiseert, die op hún beurt daartegen bescherming pogen te zoeken. Allen doen hetzelfde. Daarom zijn allen ook schuldig.

Er valt over de nationale onafhankelijkheid nog een en ander te zeggen. Men wil, zo nodig, de oorlog aanvaarden om de nationale onafhankelijkheid te verdedigen. Feitelijk berust deze opvatting op een vergissing. De oorlog is namelijk geen strijd tussen nationaliteiten, maar tussen staten. En de staat vertegenwoordigt niet dan bij hoge uitzondering, of misschien wel nooit, een bepaalde nationaliteit. In Nederland hebben wij de Friezen, die in hun nationaliteit — direct al in hun taal — worden onderdrukt. In België worden de Vlamingen nationaal onderdrukt. Spanje huisvest allerlei nationaliteiten, die steeds naar nationale zelfstandigheid zijn blijven streven. De Zwitserse Bondsstaat omvat drie nationaliteiten met drie talen: frans, duits, italiaans. De Sovjet-Unie is eigenlijk een door vele en zeer uiteenlopende volken bewoond werelddeel. Het oude Oostenrijk-Hongarije omvatte Duitsers, Tsjechen, Hongaren en vele andere volken. Hongarije werd in 1918 een zelfstandige staat, doch 72 pct. van zijn grondgebied en twaalf miljoen op de twintig miljoen inwoners, die het in 1914 telde, werden bij andere staten ondergebracht. Het na de oorlog gestichte Tsjecho-Slowakije telde onder zijn veertien miljoen inwoners o.a. drie miljoen Duitsers, twee miljoen Slowaken, drie kwart miljoen Hongaren, een half miljoen Roethenen en ten slotte niet meer dan ten hoogste zeven miljoen Tsjechen. In het nieuwe Polen van 1918 woonden een dertig miljoen mensen, doch slechts een twintig miljoen Polen; de overigen waren voornamelijk Duitsers, Roethenen, Wit-Russen, Litauers en Jo-

den. Roemenië huisvest een anderhalf dozijn verschillende nationaliteiten.

Bij de vredesverdragen van 1919 en door middel van de Volkenbond zouden de rechten der nationale minderheden gewaarborgd worden. Maar hoe staat het daarmee in het algemeen? Het in 1931 gehouden congres van europese nationale minderheden, dat ieder jaar aan de vooravond van de Volkenbondvergadering bijeenkwam, moest op grond van uitvoerig, gepubliceerd documentair materiaal in een met algemene stemmen aangenomen resolutie constateren, dat de rechten door de minderheidsverdragen en door de Volkenbond aan de burgers der nationale minderheden gewaarborgd, vrijwel overal werden geminacht, terwijl de burgerlijke vrijheid, de gelijkheid voor de wet en culturele vrijheid om zo te zeggen nergens werden aange troffen.¹⁾

Waarom is het toe te schrijven, dat de in 1918 getrokken grenzen zo weinig rekening hielden met de nationaliteiten? Omdat bij het bepalen dier grenzen de bodemschatten en andere rijkdommen de doorslag gaven. Men sprak van het zelfbeschikkingsrecht der volkeren en bedoelde: ijzer, olie, steenkool. Nog geen twintig jaar later nam Duitsland vele der verloren gebieden terug. Het sprak van de verlossing van onderdrukte volksgeboten; het bedoelde: ijzer, olie, steenkool. De onderdrukking der nationale minderheden was economische uitbuiting en politieke onrecht. Zij is voor een goed deel verantwoordelijk voor het succes van Hitlers inlijvingspolitiek.

Verschiedende nationaliteiten kunnen zeer goed in één staat samenwonen — zie Zwitserland en Nederland —, mits de minderheden maar niet economisch worden achteruit gezet! Het is de uitbuiting, die tot onderdrukking leidt. De wereldoorlog van 1914—1918 heeft het nationaliteitsvraagstuk niet opgelost, doch oneindig verscherpt. De staat is geen waarborg voor nationale onafhankelijkheid, maar veel meer een instrument tot nationale onderdrukking. Het doel dezer onderdrukking is economische uitbuiting en de organisatie dezer uitbuiting heet staat. Het nationaliteitsgevoel wordt uitgebuit om dit doel te bereiken. Tegenover de enkelen, wier nationale onafhankelijkheid de staat verdedigt, staan velen, die hij van hun nationale onafhankelijkheid berooft. De staat voert oorlogen

¹⁾ Romein: Machten van deze Tijd.

ten dienste van de imperialistische heersers. Daartoe onderdrukt hij de nationale onafhankelijkheid van honderden miljoenen mensen (koloniën!). Alleen wanneer nationale tendenzen met de imperialistische doeleinden samenvallen, worden zij als oorlogsleuze gebruikt, precies als „vrijheid", „democratie" en dergelijke. Soldaten strijden nooit voor een nationaliteit, doch altijd voor een staat.

Het wezenlijke verband tussen staat en nationaliteit komt tegenwoordig zeer duidelijk naar voren in de gedwongen volksverhuizingen, waarvan wij getuige zijn. De Duitsers uit Zuid-Tirol werden eenvoudig op grond van een overeenkomst tussen twee staatshoofden met geweld gedwongen hun geboorteland te verlaten. Zuid-Tirol is hun Heimat, ze hebben er hun bestaan, zij wensen er te blijven, ook al is hun land onder de staatsheerschappij van Italië gekomen. Maar de duitse staat eist hen op. Op dezelfde wijze worden mensen op grond van een afspraak tussen Hitler en Stalin gedwongen, uit de Randstaten naar het grondgebied van de duitse staat te verhuizen. Wij herinneren voorts aan de mensenruil tussen Duitsland en Rusland in verband met Polen en aan het voorstel tot mensenruil indertijd door Stalin aan Finland gedaan.

En hoe staat het nu met het militarisme als middel tot verdediging der nationale onafhankelijkheid? Nu, als de honderden nationaliteiten in Europa daarop zijn aangewezen, is het treurig gesteld. Tsjecho-Slowakije met twee en Polen met ruim vier maal zoveel inwoners als Nederland hebben twintig jaar lang alles geofferd aan de versterking van het militarisme. Waar zijn zij? Tsjecho-Slowakije was zo onafhankelijk, dat zijn lot door vier heren werd bezegeld zonder dat het er zelf ook maar bij vertegenwoordigd mocht zijn! Wat Polen — de zesde staat van Europa! — betreft: na twintig jaar militaire voorbereiding werd het in drie weken onder de voet gelopen. En Nederland? Als ik zie hoe ook hier alles aan het militarisme wordt ondergeschikt gemaakt, als ik ook hier de soldaten met ernstige gezichten zie marcheren en uittrekken met hun kostbaar materiaal, dan schud ik het hoofd en vraag mij af: Lieve mensen, wat willen jullie toch, waar dient dit alles voor en wat zijn jullie eigenlijk van plan?

Want militair in de melk te brokkelen, dat hebben in Europa niet meer dan drie machten: Rusland²⁾,

²⁾ Het standhouden van Finland zet de wereld in verbanding, maar dat 4 miljoen Finnen het op den duur tegen 180 miljoen Russen zouden kunnen volhouden, is moeilijk aan te nemen.

WAANZINNIG STAATSABSOLUTISME

Uit de verklaringen van de engelse gezant in Berlijn over de omstandigheden, die tot het uitbreken van de oorlog voerden, blijkt, dat het doorzetten van deze oorlog alleen op rekening van Hitler geschoven moet worden. Zelfs Goering zou aan een minnelijke schikking door onderhandeling de voorkeur hebben gegeven boven een oorlog, maar zelfs Goering heeft tegenover Hitler geen eigen wil. Hij is niets anders dan de trouwste slaaf van Hitler, die zich geheel aan de wil van zijn meester onderwerpt. En Hitler heeft liever thans op zijn vijftigste jaar een oorlog dan wanneer hij vijftien-vijftig of zestig jaar oud zal zijn. Dergelijke persoonlijke motieven kunnen over het lot van de wereld beslissen, wanneer de mensheid dom en idioot genoeg is, om het beschikkingsrecht aan een enkele persoon af te staan.

In Rusland, dat de eerste en misschien de belangrijkste totalitaire staat in Europa is, bekleedt een ander mens dezelfde machtspositie, Stalin. De hoofdredacteur van het russische regeringsorgaan *Isvestia* schreef enige tijd geleden: „Kan iemand ook maar ergens over schrijven zonder dat hij Stalin kent? Zonder kennis over Stalin kan niemand iets begrijpen of iets van enig belang schrijven." Dit brengt de werkelijke verhouding in Rusland tot uitdrukking. Het Rusland van heden is wederom aan de wil van een groot-heerser onderworpen, precies als in de tijd der tsaren. Eén enkele man beslist over het lot van een volk. Hij controleert het staatsapparaat, de justitie, de politie en het leger, bovendien de geestelijke onderdrukkingsmiddelen als de school, de radio, pers, literatuur, theater en kunst en vooral: het regerings-propa-

ganda-apparaat. Hij kan de mensen voorhouden wat hem behaagt en hun ingieten wat hij wenst. Door middel van het staatsapparaat en zijn instellingen beschikt hij over de mogelijkheid de mensen zodanig te beïnvloeden, dat ze geloven wat hij wil; ze geestelijk geheel naar zijn hand te zetten; ze lichamelijk, psychisch en cultureel te castreren. Hij heeft de macht, waarheid tot leugen en leugen tot waarheid te maken, geheel overeenkomstig zijn eigen belang.

Hij verwijderd alle vrije en zelfstandige mensen uit zijn nabijheid om zich uitsluitend met ja-zeggere, vleiende en intriganten te omgeven. Hij heeft de macht, acht miljoen soldaten de dood in te zenden, als hem dit lust; en door deze macht, om de soldaten van het eigen land te laten marcheren, is hem tevens de mogelijkheid geschonken, over het lot van vreemde volken te beslissen. Hij kan hen in een waanzinnige en bloedige oorlog storten en hen ten ondergang voeren.

Zelfs in een gekkenhuis zou men de beslissing over het wel en wee der gehele mensheid niet in handen leggen van een paar door machtswaan bezeten wezens — zoiets doet men alleen in de moderne staatkunde! Het is echter beklemmend, dat de mensen zich aan deze staatkunde onderwerpen en dat ook de democratieën onfeilbaar deze zelfde weg inslaan, die tot de totalitaire staat leidt. Niet alleen de volken, die jarenlang het geestelijke castratie-proces van het staatsabsolutisme ondergingen, blijken bezield van de neiging, om af te zien van het gebruiken van het eigen verstand en om zich te onderwerpen aan de wil van een ander, de leider. Ook onder de democratie ziet

men zich deze tendens ontwikkelen. In de eerste plaats treft men daar deze tendens aan bij fascistische en communisten. Deze beide richtingen zijn geestelijk zeer na aan elkaar verwant, en op het punt van zelfvernedering voor de leider (voor Hitler of voor Stalin) kunnen zij als tweelingzusters beschouwd worden. Deze weerzinwekkende vernedering van de algehele uitschakeling van eigen verstandelijke en geestelijke gaven is een van de donkerste hoofdstukken uit de maatschappij-geschiedenis onzer dagen.

Men kan evenwel niet ontkennen, dat dezelfde neiging om zich aan het leiderschap te onderwerpen, ook merkbaar is bij die groepen, die voor de democratische beginselen strijden. Het enige opmerkelijke verschil, dat men in dit geval kan waarnemen is, dat de democratische richtingen zich het recht voorbehouden willen hun eigen voegd te kiezen, terwijl de communistische en fascistische dictatuurrichtingen alleen met door de hemel gezonden leiders genoegen nemen.

Zolang de mensheid afziet van het persoonlijke zelfbeschikkingsrecht en de persoonlijke verantwoordelijkheid, zolang zal de mensheid haar meester hebben, die haar van tijd tot tijd de hakken van zijn laars in het gezicht zet en haar in het bloed en de drek van de oorlog trapt. De eerst opstand tegen de oorlog moet de persoonlijke opstand zijn, waarop de collectieve revolutie tegen het tsel van macht en slavernij volgt. De moderne staat is de gekristalliseerde uitdrukking van dit tsel en tegen deze staat moet de strijd dus gericht zijn.

KRONIEK

FINLAND

Suomi of Suomen-Maa — dit is de finse naam van Finland — betekent: moerasland. Het is een land van meren en rivieren, met lange, koude winters en korte zomers. Het is elf maal zo groot als Nederland, doch er wonen slechts half zoveel mensen, grotendeels verspreid op het platteland. Van deze mensen zijn 86 pct. Finnen, die tot het mongoolse ras worden gerekend. De overige 14 pct. zijn Zweden. De laatsten behoren tot de gezeten burgerij; het zijn de achtergebleven vroegere overheersers. De enig heersende godsdienst is de lutherse. Het grote moerasland is niet in staat, de schaarse bevolking te voeden. Graan moet worden ingevoerd. Meer dan de helft van de bodem is met bos bedekt. Vandaar hout-, cellulose-, papier- en lucifersindustrie. De bossen vormen de grootste rijkdom van het land. Het heeft voorts wat metalen: ijzer, koper, tin. Het aantal industrie-arbeiders is gering. Het land heeft de minste spoorwegen van Europa en weinig verkeer in het algemeen. Zijn ligging is strategisch belangrijk met het oog op het beheersen van de Oostzee. Dat is zijn noodlot.

De geschiedenis van Finland is, als alle geschiedenis, een verhaal van roof; in dien zin, wel te verstaan, dat Finland de rol van de buit had te vervullen. De geschiedenis is heersersgeschiedenis. En heersers zijn van huis uit rovers, al is het dat sommigen, als zij de schapen op het droge hebben, zich de weelde kunnen veroorloven van stil te gaan leven, — zolang nieuwe rovers het hen niet lastig maken. Fatsoenshalve noemen zij zich veroveraars, een woord dat veel op „rovers” lijkt, er taalkundig niet mee samenhangt, maar er logischerwijze toch eigenlijk de vergrotende trap van vormt. Want veroveraar mag slechts hij zich noemen, die hele landen en volken rooft. Van de veroveraars in de geschiedenis was Finland steeds de speelbal.

In de twaalfde eeuw werd het land door de Zweden veroverd, die er heersten tot het begin van de vorige eeuw. Toen kwam Napoleon op het toneel. Hij streefde naar de opperheerschappij in Europa. Derhalve was het thans zo nauw met Frankrijk verbonden Engeland zijn grootste vijand. Want dit land was van oudsher gewoon voordeel te trekken uit de verwarring en de zwakte van Europa, het speelde er de staten tegen elkaar uit en slaagde er eeuwen lang in de verdeeldheid, die het „evenwicht” noemde, te handhaven, zodat geen staat oppermachtig werd in Europa. Maar Napoleon had aan dit alles een einde gemaakt. Zijn opperheerschappij was de grootste bedreiging voor Engeland en dus werd Engeland zijn grootste vijand, precies zoals het thans Hitlers grootste vijand is, en om geen andere redenen.

Met zijn machtige legers zag de grote soldaat Napoleon geen kans Engeland te weerstaan. Een doeltreffender wapen, machtiger dan legers, had hij nodig; hij vond het in de boycot, in de blokkade, die Engeland enkele jaren eerder tegen Frankrijk had doorgevoerd om de opperheerschappij ter zee te veroveren, die het honderd jaar later zou doorvoeren om de heerschappij van Wilhelm II, d.w.z. de macht van het huidige imperialisme, te breken en die het thans opnieuw toepast tegen het naar de opperheerschappij in Europa strevende Duitsland van Hitler; de boycot, dit machtige wapen, door de arbeidersklasse helaas versmaad of onvoldoende begrepen, hoewel het juist ten dienste van het socialisme zulke voortreffelijke, onmisbare en onvervangbare diensten zou kunnen bewijzen. De soldaat Napoleon begreep de macht van dit economische strijdmiddel. Het vasteland van Europa was Englands allervoornaamste afzetgebied; dus moest dit continent voor Engeland, voor zijn textielproducten en voor zijn koloniale-waren afgesloten worden.

Daarom voerde Napoleon op 21 November 1806 onder de naam van het „continentale stelsel” de blokkade in van Europa voor alle engelse waren. Beter gezegd: hij kondigde deze blokkade af; om ze door te voeren was hij nog niet machtig genoeg. Behalve Engeland was er in Europa een andere macht, die zijn opperheerschappij weerstreefde. Die macht was Rusland, waarmede Pruisen, dat Napoleon de vrede weigerde, zich verbond. Maar op 14 Juni 1807 behaalde Napoleon in de slag bij Friedland een volledige overwinning op de bondgenoten. Tsaar Alexander was nu wel gedwongen vrede te sluiten. Ten hoogste was hij verbaasd over de voorstellen van de franse keizer. Deze stelde hem een bondgenootschap voor, liet hem de vrije hand in... Finland, schonk Rusland pools gebied tot aan de Weichsel, ofschoon hij aan de Polen herhaaldelijk beloofd had, Polen te zullen herstellen; hij liet doorschermen, dat hij bereid was Turkije aan Rusland over te laten en geen bezwaar te zullen maken als Alexander de hand zou uitstrekken naar de vorstendommen aan de Donau. Napoleon had Alexander nodig. Zonder de medewerking van Rusland was het doorvoeren van de boycot tegen Engeland niet mogelijk. Alexander tot deze medewerking te dwingen door een veldtocht in de onmetelijke russische vlakten was te riskant, gans Europa, van de Middellandse Zee tot de Noordelijke IJzsee, vanuit Parijs te regeren te grotesk. Samenwerking tussen de beide keizers tegen Engeland, met het doel gezamenlijk Europa te beheersen, was verstandiger politiek. Dus werd Alexander gekocht, o.a. met het door hem zo vurig verlangde Finland en een deel van Polen. Op een vlot, midden in een rivier, komen de monarchen, wier soldaten enkele dagen tevoren tegen elkander bij duizenden zijn gesneuveld, zonder enige getuige bijeen om te beraadslagen over de verdeling van Europa, van landen en volken. Op 7 Juli 1807 wordt het resultaat der strikt geheime besprekingen vastgelegd in de beide verdragen van Tilsit: een vredesverdrag en een bondgenootschap. De dertigjarige, eierzuchtige Alexander is gevleid een dusdanige rol te mogen spelen aan de zijde van de machtigste man in Europa. In October 1808 ontmoet hij Napoleon in Erfurt, waar deze te zijner ere grote feesten geeft en hem de vorstendommen aan de Donau toezegt. En dit alles voor de ene prijs: Ruslands medewerking aan de boycot van Engeland.

Duitsland-Italië en Engeland-Frankrijk. De geweldige militaire machtsvorming in de wereld beschermt evenmin de onafhankelijkheid van nationale eenheden als dat zij ons leven beveiligd: zij brengt zowel het een als het ander in gevaar.

Natuurlijk zal men ons tegemoetvoeren, dat gegeven de huidige situatie Nederland toch wel moet mobiliseren. Maar durft men volhouden, dat bewapening, militarisme en oorlog geëigende middelen zijn om enig wezenlijk begerenswaardig doel te bereiken? Kan men ontkennen, dat Europa zich met deze middelen te gronde richt? Men kan de vraagstukken, welke zich hier voordoen, niet beschouwen vanuit de situatie op het catastrofale ogenblik toen de bom op 1 September losbarstte. De oorlog is het resultaat van tientallen jaren militaire politiek der staten en van het maatschappelijk stelsel, waaronder wij gebukt gaan en waarmede die politiek ten nauwste verbonden is. Er waren middelen geweest om de huidige catastrofe te voorkomen: radicale afschaffing van het militarisme na 1918, omvorming der maatschappij op wezenlijk socialistische basis met als middelen staking, boycot, embargo tegen de onwilligen. Men heeft dat alles niet nodig geoordeeld, niet gewild, ook niet in Nederland. Men heeft alles in die richting met geweld onderdrukt. Degenen die met de misdadigheid van het militarisme daadwerkelijk hebben gebroken, heeft men als misdadigers opgesloten: de dienstweigeraars.

Thans staat men, ook in Nederland, voor de gevolgen van zijn eigen politiek, die identiek was met de kapitalistische en militaristische politiek van alle staten. Thans, nu de waanzin in Europa is losgebarsten, weet men ook in Nederland in zijn wanhoop niets anders, dan zich maar bij de waanzin aan te passen, zo nodig er aan mee te doen, ofschoon ieder van ons de dwaasheid, het misdadige en het hopeloze van dit alles drommels goed voelt en zeer wel beseft, dat het slechts tot aller ondergang en vernietiging kan leiden.

Men wil tot ons uitgangspunt terug. Gaan wij ervan uit, dat niemand onzer een duitsse overheersing of een overheersing door welke vreemde staat ook kan wensen. De vraag is dan, hoe wij in de wereld het beginsel van de zelfstandigheid en onafhanke-

lijkheid der volkeren kunnen doen zegevieren. Wij zullen daarbij tot uitgangspunt de werkelijkheid, de waarheid moeten nemen. En dan stellen wij vast:

Staat en militarisme zijn geen waarborg, doch vijanden van de nationale onafhankelijkheid. Nationale onafhankelijkheid en veiligheid der volkeren zullen er pas komen als zij het militarisme afschaffen, de staten vervangen door vrije federaties en een einde maken aan de uitbuiting van de mens door de mens. Dan pas zullen de nationale groeperingen hun nationale onafhankelijkheid kunnen bewaren en uitleven zoveel het hun lief is. Zonder twijfel zullen zij zich economisch en cultureel met elkander verbinden in wereldomspannende federaties, maar de grenzen der economische gebieden zullen volstrekt niet samenvallen met die der nationaliteiten. Wat ook helemaal niet nodig is.

Wezenlijke vrijheid en onafhankelijkheid van ons volk zijn slechts te verwezenlijken temidden van de vrijheid en de onafhankelijkheid van alle volken van Europa. Wij syndicalisten solidariseren ons daarom niet met hen, die met opoffering van alle waarden de in waarheid niet eens bestaande vrijheid van het nederlandse volk, van millionairs en stempelaars, zouden willen verdedigen met een uit den aard der zaak ontoereikend militair apparaat. Wij weten dat deze methode tot niets anders leidt dan tot de gezamenlijke ondergang der volkeren en hun cultuur. Wij doen aan de dodendans niet mee, die een beslissende fase is van de catastrofe, die zich over Europa voltrekt en daarmee — met of zonder oorlog — ook over Nederland. Ons oog blijft gericht op de vernieuwing, de herbouw van Europa. Er is geen uitkomst voor Europa, voor de wereld — en dus ook niet voor Nederland — wanneer de wezenlijke vijanden van mens en volken, van hun persoonlijke en collectieve vrijheid, niet voor goed verslagen worden. Die vijanden zijn uitbuiting en onderdrukking, kapitalisme en imperialisme, militarisme en staat. Zij zijn vijand no. 1 van de Mensheid. Alleen voor zover 1940 ernst maakt met de strijd tegen deze vijand, die radicaal vernietigd moet worden, alleen in zoverre zal het nieuwe jaar een gelukkig jaar zijn, voor ons en voor ons nageslacht.

Slecht uitgerust, dikwijls zonder schoenen — het welk niet zo merkwaardig is in een land, waar een luitenant per maand 800 roebels krijgt en een paar schoenen 200 roebels kosten.

De russische infanterie wordt — volgens de berichten uit Finland — voor de russische tanks uitgedreven. Aan het Westfront hebben de Fransen grote kudden zwijnen voor de tanks uit gebruikt om de door de Duitsers aangelegde mijnen te doen ontploffen en zo een weg te banen voor de tanks met de daarna komende infanterie. Vadertje Stalin heeft geen kudden, zwijnen en drijft daarom kudden vreedzame, met valse „communistiche” propaganda volgepropte massa's voor de tanks uit. Zij mogen sterven voor de grote tsaar, voor de „geniale en goedmoedige” Stalin.

Maar de vijanden zijn geen laffe honden, die de vlucht nemen als de Russen komen. De vijanden zijn een klein volk, dat beheerst wordt door de gedachte voor zijn vrijheid, zijn recht, zijn huis en hof te strijden. De goedgelovige russische soldaten worden als slachtoffers weggemaaid. Zij vallen in massa en anderen worden voortgedreven naar dezelfde zinloze afslachting. Men heeft al gesproken van machinegeweren in de rug van de russische soldaten. Dat is op zichzelf niets nieuws. Machinegeweren in de rug van de stoottroepen kwamen in de vorige wereldoorlog bij alle legers voor. Maar dat gebeurde pas, toen de heersers bespeurden, dat hun de macht over de slachtoffers uit handen gleed en gevaar voor opstanden bestond. Nu kunnen wij constateren, hoe de russische heersers reeds bij het begin van de oorlog dit beproefde middel gebruikten om de zonen van het russische volk naar de slachtbank te drijven. Op Stalins bevel worden de zonen van het russische volk op vreemde bodem afgeslacht. Volgepropt met valse voorspiegelingen worden de russische soldaten afgeslacht voor de kranzinnigste zaak van de wereld — voor de waanzinnige machtsheer van Stalin. Men berekent, dat Rusland 500.000 man naar Finland heeft gezonden. Dat is natuurlijk onvoldoende tegenover de 400.000 soldaten van Finland, want de aanval eist kolossale offers. En Rusland is de aanvallende. Stalin zal nog eens 500.000 man zenden en wellicht nog een keer. Maar wat betekent dat voor een dictator bij bolsjewistische genade? Niets. Stalin beveelt over 183 miljoen mensen. Wanneer hij enkele miljoenen moet prijsgeven voor de onderdrukking van Finland, dan wordt in diezelfde tijd het gat door geboorten gestopt. Rusland heeft een jaarlijks overschot van 3 tot 4 miljoen mensen. Het hoge, met alle middelen van de moderne propaganda en van het staatsgeweld verkregen geboortecijfer kan miljoenen offers in de komende oorlog verdragen.

En thuis in kleine russische hutten of in benauwde woningen van de steden, waarin de gezinnen dikwijls een krijtstreep gebruiken als „muur” voor afscheiding, waar meerdere families op dezelfde haard koken, zitten moeders, zusters en bruiden van de gevallen russische jeugd, wachten zij verzeft op de terugkeer van Iwan en schreien zij hete tranen voor de eer van het goede „vadertje” Stalin. Iwan is in finse aarde begraven. De politieke leugen blijft bloeien. Het russische propaganda-apparaat bedriegt nieuwe soldaten en maakt nieuwe massa's klaar voor massamoord op de slagvelden in het vreemde land. Wanneer zal aan dit waanzinnige slachten een einde komen? Wanneer zullen de massa's van Rusland genoeg kracht hebben voor een nieuwe revolutie? Een nieuwe regering tegen het nieuwe tsarisme is in Rusland nodig. Een reiniging, die een eind maakt aan de bestaande contra-revolutie en die de grondslag legt voor de werkelijke vrijheid en het werkelijke socialisme.

ALBERT JENSEN.

OP BEVEL VAN STALIN!

De DAS. (duitsse anarcho-syndicalisten) hebben een nieuw orgaan, de SR-Korrespondenz, uitgegeven, dat in Zweden verschijnt en waarin enige artikelen zijn gewijd aan de finse kwestie. Wij laten hieronder een tweetal artikelen uit dit orgaan volgen, die ook in De Arbeid zijn verschenen. Vermoedelijk doordien het adres van het orgaan hetzelfde is als van de IAA., heeft de redactie van De Arbeid gemeend met een IAA-uitgave te doen te hebben. Het is een uitgave van onze duitsse kameraden. De redactie van De Arbeid heeft aan de artikelen een commentaar verbonden, waarover wij de volgende week onze mening zullen zeggen. — Red. De S.

Het oude tsarisme werd in 1917 ten val gebracht. Thans bestaat een nieuwe tsaar en hij beschikt over leven en dood van honderd-drie-en-tachtig miljoen mensen. Na de val van het russische despotisme in 1917 ontstond spontaan een socialistisch radensysteem uit de chaos, dat de vrijheid, de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid van het volk tot uitdrukking bracht. Dit lofwaardige begin van een nieuw vrij rijk werd door de bolsjewiki in puin geslagen. De bolsjewistische „richting van de marxisten verkondigde namelijk de noodzakelijkheid het volk onder voogdij van de „dictatuur” te brengen, die voor de massa smakelijk gemaakt werd door haar „dictatuur van het proletariaat” te noemen. Deze naam was de eerste en grootste van de demagogische leugens, die het bolsjewisme aan de macht brachten. De leugen beheerste de bolsjewistische politiek en daarom werd de waarheid een burgerlijk vooroordeel genoemd. Met behulp van het politieke bedrog, gelukte het aan de bolsjewistische partij de massa te winnen voor het aanvaarden van de „dictatuur van het proletariaat”, die met de zelfstandigheid, de vrijheid en de verantwoordelijkheid van het volk brak en het tsaristische despotisme in nieuwe vormen weder invoerde.

Het grote russische volk werd opnieuw tot slaaf gemaakt. Een geestelijke verduistering is doorgevoerd. Het dictatoriale regiem stelde voor de versterking van zijn positie niet slechts het fysieke bestaan van de mensen, maar ook hun geestelijk leven. En als toppunt van de geestelijke moord drijft men het russische volk nu in de oorlog. Eerst tegen Polen, daarna tegen Finland — en later?

Hoe worden de russische soldaten in de slag gedreven? „Het russische volk wil geen oorlog”, verklaarde een door de Finnen gevangen genomen russische luitenant. Neen, zeker niet! Welk volk wil oorlog? Geen enkel. Maar met behulp van het staatsapparaat wordt het in de oorlog gedreven. In Rusland verklaren de „communistiche” pers, de radio en de propagandacentrales, dat Finland Rusland heeft overvallen. Het is een leugen. Dat het finse volk het „rode leger” als bevrijder geroepen heeft: leugen. Dat de finse arbeiders Stalin als hun bevrijder beschouwen: leugen. Dat het finse volk in een toestand van slavernij wordt gehouden: leugen, enz. Leugens en niets dan leugens. Op de grondslag van dit stelselmatige bedrog wordt de machinerie van het partijapparaat in beweging gebracht; fabrieksvergaderingen worden bijeengeroepen, waarin de arbeiders worden volgepropt met leugenachtige schilderingen der finse bloeddorstigheid, lafheid, roofzucht, arglistigheid en het imperialisme. Daar de arbeiders opgehitst worden met

valse informaties en leugenachtige verklaringen nemen zij resoluties aan, die objectief gezien onjuist zijn, wijl zij op leugenachtige informaties berusten. De misdadigers in het Kremlin bouwen hun rijk met leugens op en drijven een volk met leugens in de oorlog.

Het „onoverwinnelijke rode leger” is een van de leugens, met behulp waarvan het volk in de dood wordt gedreven. Alle Russen zijn dappere helden; alle Finnen laffe honden, die op de vlucht slaan als de Russen zich vertonen. Dat is de nationale standaardleugen, die voor elk nationalisme en chauvinisme geldt. Zeker, maar de russische leugen is met meer systeem gefokt dan in welk ander land ook.

De Russen strijden voor het socialisme, is nog zo'n even ijverig verspreide leugen. In werkelijkheid strijden zij voor een staatskapitalistisch-imperialistisch systeem. Zij strijden voor het despotisme, voor Stalin en een schaar van bevoorrechten, die zich als bloedzuigers aan het russische volk hebben vastgezogen. En zo zendt de „goedmoedige” Stalin zijn gedirde en met leugens volgepropte slaven in de oorlog, waar zij voor de werkelijkheid worden geplaatst.

WAT WIL RUSLAND?

In de nacht van 30 November verkondigde Molotov door de russische radio:

In het buitenland worden door Sovjet-vijandige kringen de geruchten verspreid, dat de Sovjet-Unie oorlog wil voeren tegen Finland. Deze geruchten zijn dwaas en leugenachtig, daar de Sovjet-Unie niet dat voornemen heeft.

Enige uren later, toen het kriecken van de dag de duisternis van de nacht uitdreef, begon Rusland de oorlog met Finland. De russische roofdieren van de lucht, de gepantserde oorlogsschepen en de rollende vestingen begonnen op bevel van Molotov zonder oorlogsverklaring Finland aan te vallen. Zoveel betekent het woord van een moderne staatsman. Molotov zei bij dezelfde aanleggenheid:

Andere lasterlijke geruchten beweren, dat de Sovjet-Unie zich bemoeit met de innerlijke verhoudingen in Finland. Daartegenover moet verklaard worden, dat de Sovjet-Unie vasthoudt aan de opvatting, dat het finse volk zelf over zijn binnen- en buitenlandse aangelegenheden te beslissen heeft.

Op dit punt behoeven de russische gangsters niet te vrezen om hun woord enkele uren later te breken — dat was al vroeger gebeurd! De russische heren hadden reeds van tevoren verklaard, dat zij met de bestaande finse regering niets te maken wilden hebben en de eerste voorwaarde voor de verdere onderhandelingen een nieuwe finse regering was. Naar russisch begrip schijnt de regering van een land geen binnenlandse aangelegenheden te zijn, en dus ook geen zaak, waarover het finse volk zelf heeft te beslissen. In diezelfde rede zei Molotov:

De Sovjet-Unie is bereid aan het finse volk hulp te bieden en zijn rechten en vrijheden te garanderen.

Welke waarde kan men toekennen aan het woord van een man, die een geheel volk zo brutaal staat voor te liegen?

Welk vertrouwen kan men hebben in mensen, die hun eigen eer niet hoger aanslaan dan dat zij reeds enige uren later hun plechtige beloften schandelijk breken?

Maar wat meende Molotov met „het finse volk helpen”? Dachten de heren in het Kremlin misschien, dat de tijd gekomen was om in Finland de schandelijkheden te herhalen van de spaanse burgeroorlog? Meenden zij, dat de finse arbeiders, die in 1918 door de Witten bloeddorstig onderdrukt werden, nu rijp zouden zijn om door de „roden”, naar

het voorbeeld der spaanse GPoe. te worden behandeld? Speculeerde het Kremlin op een finse burgeroorlog met russische hulp? Een burgeroorlog, die het finse volk onder zijn heerschappij zou brengen, naar het program, dat Moskou tegen de misleide spaanse arbeiders wilde doorvoeren? Zouden de finse arbeiders werkelijk zo naïef zijn zich door de russische contra-revolutie te laten misleiden? Rusland is niet meer, wat het in 1918 was. Het is niet langer een land, waarin men voor de likwidatie van het kapitalisme en de verwezenlijking van het socialisme strijdt; het is een land, waarin het socialisme vernietigd is en een systeem van staatskapitalisme is opgericht. Rusland van 1918 was een revolutionair Rusland, de Sovjet-Unie Van 1939 is een contra-revolutionair Rusland. In 1918 begon de revolutie in Rusland, dat door een feodaal regiem en een primitief kapitalisme beheerst werd. Het doel, dat men zich stelde, zou een vrij communisme zijn en de weg naar het doel zou lopen via de „dictatuur van het proletariaat” en de „proletarische staat”. De staat en de dictatuur zouden een overgangperiode zijn, die later gelijkwerd zou worden. Maar dictatuur en een almachtige totalitaire staat leiden tot het overgeven der macht aan een kliek van mensen, die tot heersers over het volk worden. Het russische volk zit thans onder de druk van het staatsdespotisme der heersers, die er niet aan denken die verhoudingen te veranderen. Rusland is daarom niet een land met een voor zijn vrijheid strijdend proletariaat, waar het zelf een regiem heeft opgebouwd, dat steunt op proletarische onvrijheid en slavernij. Rusland is thans voor de internationale arbeidersklasse en het socialisme dezelfde vijand als Duitsland, Italië en andere despotische machten. Wij hopen, dat de dag voor de bevrijding der finse arbeiders spoedig zal komen, maar deze bevrijding komt er niet, als die arbeiders zich in de armen werpen van de russische terreur en het russische despotisme.

Het gaat om een conflict tussen misdadige avonturiers en zwakzinnigen aan de ene zijde en menselijke intelligentie aan de andere zijde. Voor ieder intelligent mens geldt het hier te kiezen, en het hangt van deze keuze af of het mensdom het hoofd weer zal opheffen of tot volledige ondergang gedoemd zal zijn. H. G. WELLS.

WERKT

MET DE NIEUWE NSV-BROCHURE:

HET PACT STALIN-HITLER

bevattende zeer vele gegevens, die in deze tijd elke arbeider interesseren. Bestelling aan: O. Vonk, Joos de Moorstraat 17, Amsterdam West.

VERKOOPPRIJS 3 CENT

Bij aantallen korting.

In 1809 verjaagt Alexander de Zweden uit Finland, dat bij Rusland wordt gevoegd. Ook met Turkije slaagt hij naar wens. Waarom zal hij nog langer Napoleon betalen voor wat hij reeds heeft? De russische groot-grondbezitters hadden zich van begin af aan tegen het verdrag van Tilsit verklaard. Zij konden hun graan niet verkopen, grote vlakten bleven onbebouwd, de roebel zakte. Terwille van de macht der heersers werd het economische leven te gronde gericht. Zo ging het in die dagen! Maar de russische regering besloot, nu zij Finland veroverd en met Zweden vrede gesloten had, zich niet langer aan Napoleon te storen. Einde 1811 sloot zij een geheim verdrag met Engeland: engelse schepen mochten varen onder russische vlag, russische schepen zouden graan en hout naar Engeland brengen. Het volgende jaar zag Napoleon zich genoodzaakt toch tegen Moskou op te rukken. Het was een veldtocht tegen Engeland. De aanleiding was een geheim handelsverdrag.

Het door Napoleon beheerste Pruisen, dat economisch onder het continentale stelsel niet minder te lijden had dan Rusland, was, evenals Nederland, wel gedwongen eraan mede te doen. Maar op 28 Februari 1813 kwam een verdrag tot stand tussen tsaar Alexander en Friedrich Wilhelm, de verjaagde koning van Pruisen, met het doel dit land van Napoleons heerschappij te bevrijden. Rusland zou de op Napoleon veroverde duitse gebieden aan Pruisen afstaan, Pruisen zou afzien van Polen (dat aan Rusland zou komen), doch wel zou het daarvan het stuk krijgen, dat men later de Corridor heeft genoemd.

Zweden, waar Bernadotte, prins van fransen bloede, regeerde, sloot zich onmiddellijk bij dit duits-russisch bondgenootschap aan. Finland zou het niet terugkrijgen, dat zou aan Rusland blijven. Maar... Zweden zou schadeloos gesteld worden, en wel met... Noorwegen. Dit land was in die dagen aan Denemarke onderworpen en de Denen stonden nog altijd aan de kant der Fransen. Noorwegen is ook inderdaad in 1814 aan Zweden gekomen en pas in 1905 zelfstandig geworden. Dat het toen niet tot een zweeds-noorse oorlog is gekomen, is te danken geweest aan het feit, dat de zweedse jong-socialisten (de anarchistische beweging waaruit later de zweedse syndicalistische beweging is voortgekomen) ocriepen, de oorlog door middel van dienstweigering onmogelijk te maken, terwijl in beide landen de arbeiders met algemene werkstaking dreigden en ook een deel der geestelijkheid zich tegen de oorlog verklaarde.

Finland bleef aan Rusland. Tot het einde van de wereldoorlog. Daarna mocht het dienst doen, evenals Litauen, Letland, Estland en Polen, als bufferstaat tegen het rode Rusland van 1917. Het beschikte enkele jaren geleden reeds over 300 vlieg-machines en 30.000 vrouwelijke vrijwilligers. Ook in Finland vond de russische revolutie weerklank onder de grote scharen van arme boeren en fabrieksproletariërs. Hun bewegingen werden met geweld onderdrukt door de met angst voor het nabijge Rusland vervulde heersende klasse.

In 1807 komen een russische tsaar en een franse keizer in geheime samenkomst bijeen. Als Finland twintig jaar een zelfstandige staat is geweest, hebben opnieuw geheime samenkomsten plaats tussen of namens de heerser aller Russen en een man, die de opperheerschappij in Europa nastreeft. Dit is nu geen Fransman, doch een Duitser. Hij heet geen keizer, doch Führer. En de tsaar heet nu: secretaris van de communistische partij.

Maar wat is er veranderd? Weer wordt er gepraat over Polen en over Finland. Weer wordt de heerschappij over landen en volken verdeeld en verhandeld. Weer wordt Rusland te hulp geroepen door een grote staat op het vasteland van Europa tegen Engeland. Weer is Finland en weer is Polen de beloning voor de russische beer. Weer zal deze — zo goed als alle anderen — zijn politiek in een handomdraaien in haar tegendeel veranderen, als het doel van machtsverovering er beter door wordt gediend.

Heeft het zin voor de volkeren in dit onbetrouwbare spel om de macht in naam van valse leuzen partij te kiezen? Heeft iets anders zin, dan te doen wat de jong-socialisten, wat de arbeiders van Zweden en Noorwegen in 1905 hebben gedaan? Is het niet tragisch, dat mensen zo verblind kunnen zijn, hun idealen en beginselen van democratie en van vrijheid, van socialisme en van communisme te laten misbruiken, te laten prostitueren voor zulk misdadig spel van op valse roem en op macht beluste heersers, ten dienst van de belangen onzer grootkapitalistische overheersers?

Wij zouden uit de geschiedenis zo veel kunnen leren. Maar het is waar, zoals eens werd opgemerkt: tot dusver leert de geschiedenis alleen maar, dat de volkeren niets uit de geschiedenis leren.

De geschiedenis van onze dagen, dat is de geschiedenis van Napoleon, van Alexander, van Engeland. De oorlog om de opperheerschappij in Europa in de twintigste eeuw, het is de oorlog der negentiende eeuw. Het verkwanselen van landen en volken, van Polen, van Finland, van Noorwegen tussen Napoleon, Alexander en Bernadotte, het is de praktijk van heden.

Het is die strijd, het is die oorlog, het is die politiek, het zijn de misdaden der eeuwen van heersers en staten, die wij voortzetten en herhalen. En dat doende zouden wij strijden voor socialisme, voor communisme, voor vrijheid, voor vrede, voor enig menselijk ideaal? De mens van deze tijd heeft een andere taak: radicaal te breken met het stelsel en het regime, die de eeuwige voortzetting betekenen van de oude misdaden; hij heeft tot taak, de misdadigers te onttrenten en een nieuwe samenleving te organiseren op grondslagen, die zulke misdaden voor goed onmogelijk maken. Ziedaar socialisten, ziedaar communisten, ziedaar christenen, uw wezenlijke taak.

MEER WITBOEKEN A.U.B.

Enkele weken geleden publiceerden wij uit een engels witboek een en ander over de toestanden in de duitse concentratiekampen. Maar aanleiding van dit witboek schrijft Reginald Reynolds, een bekende figuur in de engelse Noot- Meer-Oorlogsbeweging, in De W.N. het volgende:

In overeenstemming met haar huidige politiek heeft de regering ons een Witboek gegeven over „De behandeling van de duitse onderdanen in Duitsland.”

Er is niets nieuws in dit boek. Het geeft ons zelfs geen beter bewijsmateriaal dan we vroeger bezaten. Het vertelt ons het soort dingen die men nu eenmaal van de dictatuur verwacht — of deze dictatuur nu van fascistische of van imperialistische aard is.

Het doet er niet toe of de individuele gevallen van „gruweldaden” waar zijn of niet: sommigen ervan zijn wellicht hysterische overdrijvingen. Omtrent geen enkel ervan kan door een normaal gerechtelijk onderzoek zekerheid verkregen worden. Alle zijn in overeenstemming met de fascistische geest en de propaganda van de nazi-pers. Maar ik herinner me, dat ik, toen ik mijn werk „White Sahibs in India” schreef, naar een lade keek, vol van verhalen omtrent in de jaren 1930—1932 in India begane gruweldaden. Indien ge wilt weten waar het over ging, lees dan het huidige Witboek. Indische getuigenissen waren er in overvloedige mate, doch alle verhalen waren reeds automatisch door de britse autoriteiten ontkennd geworden, of zouden hetzelfde lot hebben ondergaan bij publicatie. In vele gevallen was een onderzoek gevraagd en geweigerd.

Ik kwam tot de conclusie dat het nutteloos was ze te publiceren, voornamelijk omdat vrijwel niemand in Engeland ze geloofd zou hebben. Natuurlijk zou ik hebben kunnen wijzen op de kracht van het indische getuigenismateriaal, op de fundamentele connectie tussen imperialisme en onderdrukking. Doch deze geschiedenissen zouden in Engeland geen geloof hebben gevonden, juist omdat zij, om de woorden van het Witboek te gebruiken, de herinnering oproepen „aan de donkerste eeuwen der menselijke geschiedenis”.

Daarom beperkte ik mijzelf tot publicatie van door de regering opgenomen en openbaar gemaakte maatregelen, tot berichten omtrent handhaving van „wet en orde” zoals die in de kapitalistische pers voorkwamen, en hier en daar vulde ik deze aan met oog-getuige-verslagen van Engelsen en Europeanen, die, ongelukkig genoeg, niet in staat waren om te vertellen wat er achter de gevangenis-muren plaats greep of in de plaatsen waar geen blanke waarnemers aanwezig waren. Ik betreur het niet. Doch wij vroegen telkens opnieuw om een onderzoek; daarom: **waarom kwam er geen Witboek omtrent de behandeling van de indische onderdanen in India?**

Ge kent het antwoord evengoed als ik, doch er was nimmer een tijd welke het zo hard nodig maakte dat het duidelijker gezegd werd. Het Witboek is enkel een onderdeel van een stroom propaganda die door de communisten en anderen omstreeks 1934 begonnen werd, teneinde de wereld tot de overtuiging te brengen dat Nazi-Duitsland „de vijand” is. Omgekeerd moet aangename worden, dat wij, die „democratisch” zijn, deze dingen niet doen. Ik viel onmiddellijk deze propaganda aan wegens haar boosaardige willekeur. We zien thans duidelijk waarheen zo iets leidt.

Er zijn enkele Witboeken die we op dit ogenblik vragen konden. **Waarom geen Witboek over de klachten omtrent geselingen en pijnigingen in Sierra Leone**, een britse kolonie, die de laatste zomer een zekere bekendheid verwierf? Er is heel wat feitenmateriaal voor een onderzoek door de regering of wie dan ook.

Waarom geen Witboek over de onderdrukking in

HET KAARTENSYSTEEM

De motor

Nu ook in de haven van Delfzijl het kaartensysteem is ingevoerd, zal dat — in navolging van Amsterdam-Rotterdam — gebeurd zijn om er meer uit te halen. Dit stelsel kan geraffineerd worden toegepast en ik zal in het vervolg verschillende systemen dienaangaande eens in bespreking brengen. Bij een geleidelijke ontwikkeling van het kapitalistische stelsel, is de natuurlijke motor verdwenen. Toen onze voorouders van jacht en visvangst leefden, hadden zij geen zweep nodig. Nog heden ten dage lacht de eskimo om de idiote europese beschaving.

Bij de ontwikkeling van het kapitalistische systeem heeft men, in allerlei vorm, een motor achter de productieve werker geplaatst om hem tot spoed aan te zetten. Maar de motor „achter” de werker werkt nooit zo goed als de motor „in” de werker. Er kwamen, tijdens de Kerstdagen, een tiental boten in de haven en dan wordt er gebeld naar omliggende gemeenten: „Stuur je steuntrekkers op de aannemingsplaats.”

En dan komen de slaven — zij hebben geen keuze, zegt men — maar deze mensen uit Winschoten b.v., staan vreemd tegenover dit werk. Welke motoren moeten nu gebruikt worden om deze mensen uit te buiten en af te jakkeren? En dat weten onze havenmeester en zijn opdrachtgevers, noch de rotterdamse en amsterdamsse ondernemers, die hier zijn neergestreken, noch alle bazen en centrale bonders.

Daar is voor nodig mensenkennis en psychologisch inzicht. En dat wordt op de kapitalistische markt niet aangeboden.

We zullen nu in de geschiedenis moeten teruggaan om deze bespreking in te leiden. Een veertigtal jaren geleden b.v., sloegen verhaaltjes als het volgende zeer in.

Een nieuwe geschiedenis van het „gezag”.

Een dame wilde bij het uitgaan haar hond thuis laten, die trouw aan haar zijde lag.

Maar het beest bekeek in zijn onnozelheid de zaak van een andere kant dan zijn meesters. We delen samen lief en leed, dacht de goede sok zeker en hij huilde en was niet tot bedaren te brengen. Toen haalde de slimme meesteres een been en wierp dit het beest voor. Terwijl hij dier zich vergastte, trok zijn meesteres gauw de deur toe en ging weg.

In de keuken werkte een timmerman en de vinger aan zijn neus leggende, zei hij tot de dienstbode: — Hebt ge dat gezien, Kaat? Hebt ge gezien hoe je mevrouw de hond verschalkte?

— Zeker heb ik dat.

— Kijk, zoals zij deed met die hond, zo doen de grote lui altijd met ons, werkliu.

— Hoe dat zo?

— Wij, werkliu, laten de tanden zien, wij gaan ons

Palestina? Ik heb stapels feitenmateriaal over fu-silleringen, geselingen, pijnigingen enzovoorts, en er moet heel wat meer ter plaatse verkrijgbaar zijn.

Waarom niet enkele Witboeken betreffende onze bondgenoten, de Fransen? Ik heb feitenmateriaal, waarin beweerd wordt dat Annamieten wegens verspreiding van literatuur met de bajonet gedood werden. Namen, data, plaatsen, alle details zijn beschikbaar; en naar men zegt is het bij dit ene geval niet gebleven. Ik bezit ook aanklachten over pijnigingen in Marokko.

Wel, mijnheer Chamberlain? Wat denkt u hiervan? Of beter nog, **waarom niet een Witboek omtrent de bestuurswerkzaamheden van Sir John Anderson, eerst in Ierland en later in Bengalen?** In die dagen dachten we niet dat we het genoeg zouden hebben hem hier te krijgen.

Ik geloof, mijnheer Chamberlain, dat we nu misschien bijna wachten kunnen tot Hitler of iemand anders materiaal heeft voor een **Witboek over de behandeling van britse onderdanen in Engeland. Dat zal niet lang duren.**

HOE MEN IN OOSTENRIJK LEEFT

De buitenlandse vertegenwoordiging der moderne Oostenrijkse vakbonden doet ons mededeling van de volgende korte berichten uit Wenen, over de algemene stemming. Deze korte uittreksels zijn ontleend aan originele brieven:

„Op 1 November was ik op het grote v/eense kerkhof. Ik was ook bij het graf van ingenieur Weissel (die in Februari 1934, na de vrijheidsstrijd der oostenrijkse arbeiders opgehouden werd, Red.). Een lange processie van mensen trok aan het graf voorbij. Het graf had de aanblik van een kerk-altaar door de vele bloemen en kaarsen, waarmee het versierd was.”

„Levensmiddelen zijn er haast niet te krijgen, of ze zijn niet te genieten. Ik ben weer werkloos. Onze fabriek, zoals zo vele andere grote textielbedrijven, voornamelijk weverijen, is door gebrek aan grondstoffen stilgelegd.”

Arbeidstijd 108 uur per week: Een man in zeer belangrijke staatsdienst deelt mede, dat hij na elke 36 uur dienst slechts 8 uur vrij heeft. De Zondag niet meegerekend werkt hij 108 uur per week en heeft hij slechts 36 uur rust.”

Geen melk voor tuberculozen: „... Een jong meisje, dat het reeds sinds jaren aan de longen heeft, krijgt sinds het uitbreken van de oorlog geen melk meer. In het consultatiebureau wordt haar gezegd, dat ze in de winter maar terug moest komen; als er geen fruit meer is, zou ze een kaart krijgen, waarop haar melk zou worden verstrekt... (IVV.)”

WAAR IS COLIJN ?

„Enkele weken geleden maakten wij er melding van, dat Colijn in de Unilever was opgenomen. In De Bondstern, het orgaan van de Nederlandse Bond van Technici, worden een aantal interessante mededelingen gedaan over het groot-kapitalisme in de margarine-industrie, die wij overgenomen vonden in Bellamy-Nieuws en hieronder laten volgen.

De firma's Jurgens en Van den Bergh werden omstreeks 1870—1871 opgericht en groeiden gaandeweg tot een wereldonderneming, welke in 1927—1928 het grootste deel der margarine-productie in

West-Europa beheerste, en in die tijd contact vond met het Schicht-concern, dat 70 pct. van de margarine-industrie in Oost-Europa in zijn macht had. Deze ondernemingen vestigden de Margarine Unie, die 75 pct. der in Europa geconsumeerde margarine produceerde en circa 170 ondernemingen omvatte.

W. H. Lever begon in 1855 te Boston een fabriekje, dat gedijde tot een internationale onderneming, welke in 1939 uit 130 maatschappijen bestond.

Uit de engelse groep van Lever Brothers en de Margarine Unie ontstond de Unilever in 1930, welke gesplitst is in een engelse en een nederlandse maatschappij, met een gezamenlijk kapitaal van circa 390 miljoen gulden. Deze twee „holding companies” beheren weer zes andere, waarin de bedrijven van Lever, Jurgens, Van den Bergh en Schicht zijn ondergebracht. Zij beschikken gezamenlijk over een kapitaal van één miljard, honderd en vijftien miljoen gulden. De combinatie produceerde in de periode, waarin zij tot stand kwam 65 pct. van alle margarine ter wereld.

In 1937—1938 is de Unilever gereorganiseerd, waardoor de scheiding tussen de engelse en de nederlandse groep scherper werd. Deze groep maakte in 1937 op een omzet van één miljard gulden, een winst van 700 miljoen gulden. Zoals bekend mag worden verondersteld, is het aantal producten zeer omvangrijk.

In Nederland behoren een 50-tal fabrieken van margarine, zeep, vet, olie, veevoeder, kaarsen, conserven, melkproducten, vleeswaren en bij-producten tot de Unilever. Hieronder bevinden zich de distributie-bedrijven: De Rotterdamse Melkriichting, de Residentie Melkriichting, P. de Gruyter, Unie Winkelmaatschappij, Albino Winkelmaatschappij, Winkelmaatschappij VanZwet, N.V. Raasveld, N.V. Zijlstra, Wijnberg & Co. en Albert Heijn. Met medewerking van de Unilever werden nog een viertal kartels gevormd, n.l. de Margarine Conventie, de Spijswet Conventie, de Spijsolie Conventie en de Zachte Zeeconventie. Tot de Margarine Conventie behoren tien werkende fabrieken, terwijl de Unilever 95 pct. der productie beheerst. In 1938 werd op iedere kilo margarine 19 cent netto winst gemaakt, hetgeen 110 pct. der toenmalige productiekosten bedroeg.

NEDERLAND POLITIESTAAT

Uit overweging, dat het wenselijk is, een onderzoek in te stellen naar de vraag, of de bepalingen van de gemeentewet en andere voorschriften met betrekking tot de handhaving van de openbare orde voldoen aan de eisen, die te dien aanzien dienen te worden gesteld en in het bijzonder ook, of zij wel, in het belang van een juiste regeling van bevoegdheden en verhoudingen, voldoende scherp tot uitdrukking brengen de voor de bestuursorganen weggelegde taak, hebben de ministers van binnenlandse zaken en van justitie een commissie benoemd, aan welke dit onderzoek wordt opgedragen, met verzoek dienaangaande rapport uit te brengen, onder bijvoeging zo nodig van voorstellen tot wijziging of aanvulling van de desbetreffende wettelijke voorschriften.

Wegens plaatsgebrek moest dit keer Kroniek buitenland vervallen.

(Een deel der Kroniek, waaronder bovenstaand bericht, heeft enkele weken overgestaan.)

— Als alle werkliu zo waren als jij, dan zou de wereld er heel anders uitzien.

Toen ging de meid de vaten en borden wassen en de timmerman sloeg spijkers in de vloer. De timmerman had gelijk. De werkliu en de honden zijn eeuwenlang voor korte ogenblikken met kluijfs gelokt en dan opgesloten. En dat is zo gebleven tot op deze dag.

Zo de arbeidersbeweging begon, in vroegere dagen, zo de geest in die dagen onder de arbeiders was, straalt geheel en al uit dit oude verhaaltje, wat toen een „Nieuwe geschiedenis van gezag” was. De sociaal-democraten waren er nog niet, het Alg. Ned. Werkliedenverbond durfde toen betere eisen stellen en de bestuurders liepen de arbeiders niet zo tussen de benen als de sociaal-democraten van thans. Het zal 45 jaar geleden zijn, dat de arbeiders in groepen langs de huizen trokken om werk of brood. Een boer moest vier, een burger een of twee arbeiders nemen, tot zolang er niet één werkloze meer was. Iedere avond moest de daghuur worden uitbetaald. Enkele boeren dreigden met 'n revolver, maar het duurde niet lang, of de arbeiders hadden meer van dat goedge dan de boeren. Sommige sarcastische burgers, die geen werk hadden voor twee arbeiders, hadden ze in een stoel voor het raam neergezet, met ieder een lange kalken pijp en een pond tabak in het midden.

De angst om het hart geslagen van vorst en heer en burgerman... Toen begon men — zoals de timmerman zegt — met kluijfs te gooien. Enkele overblijfselen, als „goedkope tuingrond”, zijn er nog van aanwezig. De heren zorgden echter wel, dat zij bezitters van de grond bleven. Een van onze havenbaronnen legde voor een paar weken, met 72 duizend gulden, nog weer eens beslag op een boerderij. Hij moet nog helemaal niets van samen uit, samen thuis, hebben.

Een van de kluijfs was toen een spaarbank, met 100 pct. rente. Toen de sociaal-democraten opkwamen en op het parlement begonnen te likken, hebben ze het loket van deze spaarbank gauw dichtgemetseld. Het geld hebben ze natuurlijk zelf gehouden; in huizen, schepen, landerijen en buitenlandse fondsen belegd. En toen de z.g. „Baltic” om 200 stander per etmaal vroeg, knipte men het zaakje zo handig in elkaar, dat oude bootwerkers pensioenen moesten hebben, en toen ik er met een lid van de S.M. over sprak, greep hij met twee handen naar zijn kaal hoofd en riep uit: „Ik weet niet waar de centen weg moeten komen!”

De sociaal-democraten wisten het wel. Zij vroegen f 30.000.— voorschot bij de provincie en f 45.— per jaar van iedere deelnemende bootwerker, plus 50 pct. van het nachtwerk op houtboten. De S.M. had geen cent en wie betaalt het nu? Heeft die timmerman ook goed gezien? Zijn de meeste arbeiders ezels of niet? Het kluijfe voor de hond werd nog betaald door mevrouw, maar wie betaalt dit kluijfe? R. T.

